

Sammelebr: Jeg havde tidligere tænkt at frasæde Ordet, men efter det righolbige Foredrag, den høitærede Minister holdt igaar, har jeg dog fundet mig foranlediget til at sige et Par Ord. Jeg søger ogsaa Krang til at nyde min Tak til den høitærede Minister for Forslagets Fremkomst, og jeg tror, at de Herrer her i Thinget, som ikke have set paa Forslaget med de allerblideste Øine, ville efter Ministerens Foredrag være blevene afsløede lidt. Jeg skal meget tilraade det høie Thing ikke at lægge nogen Indring i Veien for Forslaget, saa at det kommer til at strande. Det glæder mig ogsaa af den høitærede Minister at høre, at han ikke var saa villig stemt for mulig at gaa til nogen Forhøielse af den satte Maximalgrænse paa 2,500 Kr.; thi der findes endel Guse baade paa Øerne og i en Del af Sjælland med 2—3—4 Tdr. Land, som, naar denne Sum fastslaaes, ville være afstaarne fra at nyde Godt af det, som Lovforslaget tilfigter. Denne Klasse Husmand kunde mulig ogsaa bedre være tjent med at gaa ind i de smaa Foreninger end at ophøie sig til at gaa ind i de store Foreninger. Jeg kunde ogsaa ønske, at Amortisationsfristen kunde forlænges lidt udover 45 Aar. Her til skal jeg indskrænke mig.

Christiansen: Det kan, efter saa lange Forhandlinger, være vanskeligt at fremkomme med Anter, som ikke allerede have faaet Udtryk, men som Følge af den Interesse, jeg nærer for Sagen, har jeg ikke kunnet undlade at tage Ordet. Jeg vil først rette en Tak til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), som var saa velvillig stemt mod Forslaget, det var en Behagelighed for mig at høre, at han anerkjendte det smukke Formaal, denne Foranstaltning havde; men der var dog Enkeltheder i hans Foredrag, som jeg ikke kan være enig med ham i. Det ærede Medlem fandt, at det var en slem Mangel ved Lovforslaget, at det ikke omfattede Kjøbstadeindomme, men dernæst sagde det ærede Medlem, at det kunde dog ikke ventes, at en Mand, som fik sin Eiendom taget til 2,000 Kr., kunde faae laant 1,000 Kr. paa den, thi hoor vilde vi være henne med Statens Garant, dersom Sligt kunde gennemføres. (Th. Nielsen: Det staar der ikke.) Hvad staar der da? (Th. Nielsen: Der staar, at de kunne ikke have det som en ubetinget Ret.) Nei, det staar der ikke. (Th. Nielsen: So!) Ja, vil det ærede Medlem saa ikke læse det op. (Formanden ringer). Ja, saa kunne ærede Medlemmer siden se efter, hvorledes det er refereret. Men en større Behagelighed var det mig at høre den ærede Indenrigsministers Udtalelser igaar. Hans Formaal gik endnu langt videre og gik langt høiere end det Formaal, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds

opstillede, og jeg vil ønske, at den ærede Indenrigsministers Gaab i saa Henseende ikke skal blive skuffet. Dersom det Lovforslag, der nu foreligger, kan bringe det dertil, at vi kunne faae en større Selveierhusmandsklasse istedetfor den talrige Indtjenderhusmandsklasse, vi nu have, da vil der være Meget vundet ved Loven. Det Formaal, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds mente at naae, an saa den ærede Indenrigsminister blot som en Bisag, og deri har han fuldstændig Ret; den ærede Ministers Formaal laa langt høiere og var langt mere naturligt. Smidlertid var der i den meget ærede Ministers Udtalelse Et, som ikke var aldeles tilfredsstillende for mig, og det var det, at han mente, at Lovforslaget ikke taalte synderlig Forandring, dersom det skulde gennemføres. Det er min Mening, at, dersom Loven skal gennemføres i den Stikfelse, den nu har, og dersom vi skulde have Husmandsklassen med i Foreningen, vil Loven være upraktisk. Jeg skal siden komme til saa godt som muligt at paavise dette. Først skal jeg udtale, at jeg har en overordentlig stor Interesse for denne Lov. Den har en meget stor Nækevibde, dersom den kan gennemføres heldbringende i Pragis. Men jeg tror, at den har adskillige Mangler, som vi maa have afhjulpne, for at den skal komme til at virke heldigt. Det er min Overbevisning, at, dersom Loven udkommer i den Stikfelse, den nu har, vil den blive modtagen af Befolkningen med stor Tilfredshed; men det er ikke Nok for mig, thi jeg kan ingen rigtig Glæde faae af, at Loven udkommer i den Stikfelse, den nu har. Det er mig mere om at gjøre, at Loven, naar den har været i Virksomhed i en Aarvække, kan faae det Skudsmaal, at det er en god Lov; men det frygter jeg for ikke vil naas i den Stikfelse, Loven nu har. De Betæneligheder, jeg har ved Loven, er for det Første, at Laanene ville blive for dyre. Jeg hørte nok, at det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) i sin Indledningstale ved denne Sags Behandling yttrede, at de nuværende Kreditforeninger ikke gjerne optog disse Panter. Han oplyste ikke af hvilken Grund, men jeg skal gjerne sige det ærede Medlem, dersom han tvivler, af hvad Grund det er. Det er, fordi disse Panter give for lidt Udbytte i Forhold til de Udgifter og den Uleilighed, de forvolde. Der er for stor Risiko for Foreningerne ved at have den Slags Panter. Foreningerne have i Reglen tabt ved dem, naar de skulde realiseres, thi de taale ikke store Realisationsomkostninger. Det ærede Medlem opgjorde igaar for os en Beregning over, hvor dyre disse Laan kunde blive, men han glemte at lægge til det Kurstab paa Obligationerne, der vilde blive, og han glemte tillige at lægge til de Tab, der vilde blive ved den solidariske Forpligtelse ved